

Załącznik nr 1
do Uchwały nr 7/2/2023/2024
z dnia 29 września 2023r.

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek
stawał się coraz bardziej człowiekiem, o to,
ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby poprzez wszystko,
co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”*

JAN PAWEŁ II

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY
SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO – WYCHOWAWCZEGO W DOBREJ
NA ROK SZKOLNY 2023/2024

Przyjęcie przez Radę Pedagogiczną projektu „Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Dobrej na rok szkolny 2023/2024 - uchwała nr 7/2/2023/2024
Zatwierdzony przez Radę Rodziców - uchwała nr 5-23/24 z dnia 29.09.2023

Program Wychowawczo- Profilaktyczny SOSW w Dobrej opracowano na podstawie:

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. poz. 502, z 2022 r. poz. 566 i 644 oraz z 2023 r. poz. 1370).

Wychowanie rozumiane jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

(art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe)

I. Wstęp

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Zawiera treści i działania dotyczące wychowania i profilaktyki. Podejmowane w tym zakresie działania są skierowane do wszystkich uczniów i mają za zadanie wspierać prawidłowy rozwój fizyczny, psychiczny, społeczny oraz promować zdrowy styl życia.

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na drugiego człowieka.

Program został skonstruowany na podstawie przeprowadzanych wcześniej obserwacji zachowań uczniów oraz w oparciu o ewaluację funkcjonującego w ośrodku Programu Wychowawczo- Profilaktycznego, planów pracy wychowawczej, jak również analizy pracy dydaktyczno- wychowawczo- opiekuńczej, analizy zajęć edukacyjnych w ośrodku, analizy rocznego planu nadzoru pedagogicznego, sprawozdań rocznych wychowawców klas, grup, pedagogów szkolnych, psychologa szkolnego, analizy prac zespołów działających w ramach rady pedagogicznej i zespołów ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów.

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój wychowanka w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać wychowanków w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach.

II. Misja i wizja ośrodka oraz sylwetka ucznia i absolwenta

Misja ośrodka

Misją ośrodka, poza celami określonymi ustawą oraz przepisami wydanymi na jej podstawie, jest w szczególności przygotowanie do życia w społeczeństwie poprzez:

1. Osiągnięcie możliwie wszechstronnego rozwoju uczniów w dostępnym im zakresie, za pomocą dostępnych metod.
2. Nauczanie zaradności i umiejętności współżycia w grupie rówieśniczej, rodzinie i społeczeństwie.
3. Rozwijanie sprawności ruchowej i manualnej.
4. Wdrażanie do przestrzegania zasad higieny i bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych.
5. Kształtowanie korzystnych społecznie cech osobowości oraz postaw wobec pracy.
6. Uzyskiwanie niezależności od innych osób w funkcjonowaniu w życiu codziennym.
7. Nauczanie korzystania z różnorodnych form kulturalnego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.
8. Zaspokajanie różnorodnych potrzeb uczniów: poznania, bezpieczeństwa, przyjaźni, uznania.
9. Chronienie ich przed negatywnymi wpływami środowiska społecznego(działania profilaktyczne)

Wizja ośrodka

1. Ośrodek znany jest w regionie.
2. Uczniowie aktywnie uczestniczą w życiu społeczno - kulturalnym środowiska lokalnego.
3. Uczymy poszanowania historii narodu i tradycji regionu oraz wychowujemy w duchu patriotyzmu.
4. Troszczymy się o podnoszenie efektywności kształcenia na wszystkich etapach edukacyjnych.
5. Kadra ośrodka jest wszechstronnie wykształcona i nastawiona na dalszy rozwój.
6. Otoczenie ośrodka kształtowane jest tak, aby sprzyjało wszechstronnemu rozwojowi wychowanków.
7. Ośrodek współpracuje z instytucjami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi.

Sylwetka ucznia:

- jest życzliwy, dostrzega potrzeby drugiego człowieka
- udziela pomocy rówieśnikom
- szanuje ludzi i respektuje ich prawa
- jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka
- jest odpowiedzialny
- potrafi rozwiązywać konflikt
- potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami (złość, gniew, strach)
- jest asertywny
- potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, bronić i uzasadniać własny punkt widzenia
- godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz
- kieruje się miłością do ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kultury Europy i świata
- czuje się bezpiecznie w swoim środowisku szkolnym
- odróżnia dobro od zła
- dba o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń
- może rozwijać swoje zdolności i zainteresowania, być kreatywnym.

Sylwetka Absolwenta:

- aktywny- posiada zainteresowania, pasje jest twórczy, wykazuje się samodzielnością
- ciekawy świata- korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę
- odpowiedzialny- umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje
- otwarty- potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych
- optymistą- pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych
- tolerancyjny- szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka
- świadomy swoich praw i praw innych ludzi- zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.

III. Cele działań wychowawczo – profilaktycznych

1. Cel główny

Wszechstronny rozwój osobowości ucznia z uwzględnieniem jego zainteresowań i potrzeb, przebiegający w sprzyjającym mu środowisku wychowawczym i społecznym.

Działalność wychowawczo- profilaktyczna w naszym ośrodku ma na celu głównie osiągnięcie przez każdego ucznia pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;

- duchowej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

2. Cele szczegółowe

- 1) Rozwijanie poczucia godności ludzkiej – kultury osobistej, otwartości, wrażliwości:
  - uznanie życia ludzkiego za najwyższą wartość,
  - poszanowanie godności osobistej.
- 2) Wzmacnianie motywacji do nauki i skuteczności kształcenia.
- 3) Kształtowanie postaw prospołecznych, prorodzinnych i prozdrowotnych.
- 4) Tworzenie kultury pozytywnych wzorów – rozpoznawanie wartości moralnych, dokonywanie wyborów, ćwiczenie zachowań asertywnych, właściwa hierarchizacja wartości.
- 5) Rozwijanie patriotyzmu.
- 6) Kształtowanie umiejętności budowania więzi międzyludzkich (szacunku, empatii, współpracy):
  - kształtowanie pozytywnych relacji z rodziną i najbliższym otoczeniem,
  - umiejętności współpracy w zespołach klasowych
- 7) Promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia głównie poprzez:
  - podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska,
  - organizowanie akcji propagujących zdrowy i higieniczny tryb życia,
  - wyrabianie umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami
- 8) Preorientacja zawodowa i kształtowanie umiejętności radzenia sobie na współczesnym rynku pracy
- 9) Zdobywanie wiedzy na temat uzależnień i innych zagrożeń dla zdrowia oraz nabywanie umiejętności przeciwdziałania pojawiającym się zagrożeniom.
- 10) Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach oraz kształtowanie właściwego zachowania w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia.

IV. Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

1. Wdrażanie do zdrowego stylu życia;
2. Ukształtowanie właściwego systemu wartości, w którym zdrowie jest najważniejsze;
3. Umacnianie więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
4. Rozwijanie i wspieranie działalności wolontariatu;
5. Wypracowanie przyjaznego klimatu w ośrodku, budowanie prawidłowych relacji z kolegami oraz relacji uczniów i nauczycieli
6. Współpraca ze specjalistami i instytucjami tj., :
  - Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna,
  - lekarze specjaliści,
  - policja,
  - sąd dla nieletnich,
  - straż,
  - i innymi.

Zadania podmiotów realizujących program

Dyrektor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dbą o prawidłowe funkcjonowanie ośrodka, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w ośrodku. 2. Współpracuje z Samorządem Szkolnym. 3. Stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej. 4. Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego. 5. Ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli. 6. Dbą o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły zarówno uczniom, jak i pracownikom /dyżury nauczycieli, monitoring wizyjny/.
Pedagog i psycholog szkolny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy i udzielania wsparcia uczniom, którzy padli ofiarą przemocy i przestępczości w szkole i poza nią. 2. Ma obowiązek ścisłej współpracy z policją i sądem dla nieletnich (w razie zaistniałej potrzeby), 3. Współpracuje z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez uczniów, 4. Poprzez prowadzone działania wychowawcze kształtuje u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów karalnych, 5. Systematycznie prowadzi spotkania z rodzicami i uczniami w różnych formach.
Nauczyciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odpowiadają za życie zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole i poza jej terenem w czasie wycieczek, wyjść itp. 2. Udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów, 3. Mają obowiązek reagowania na przejawy u uczniów niedostosowania społecznego, 4. Mają obowiązek współpracy z kuratorami sądowymi, policją, opieką społeczną (w przypadku zgłoszenia przez instytucje takiej potrzeby), 5. Wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania, 6. Na zajęciach lekcyjnych mają obowiązek dostosowania wymagań do możliwości ucznia w oparciu o orzeczenie wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, 7. Kształcą i wychowują uczniów w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka.
Wychowawcy klas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo - profilaktycznego ośrodka, 2. Mają obowiązek kształtować właściwe stosunki między uczniami opierając je na tolerancji i poszanowaniu godności osoby, 3. Sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i społeczeństwie, 4. Wspólnie z pedagogiem szkolnym zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, zaznajamiając się z ich sytuacją rodzinną, 5. Dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów, również tych z zaburzeniami w zachowaniu i deficytami rozwojowymi, 6. Wychowawcy i pedagog szkolny prowadzą w różnych formach spotkania z rodzicami i zajęcia dla uczniów,
Rada rodziców	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reprezentuje ogół rodziców ośrodka oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy w ośrodku, 2. Współdecyduje o formach pomocy uczniom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczo -profilaktycznego ośrodka, 3. Pozyskuje i gromadzi środki finansowe w celu wspierania działalności ośrodka, 4. Organizuje formy aktywności rodziców na rzecz wspomaganie realizacji celów i zadań ośrodka.

Samorząd uczniowski	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego, 2. Inicjuje działania dotyczące życia szkolnego uczniów (akcje społeczne, imprezy kulturalne itp.) 3. Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji, 4. Angażuje uczniów do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i ośrodka, 5. Dbą o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję, 6. Wyraża za pośrednictwem swojego opiekuna opinię dotyczącą problemów społeczności uczniowskiej.
Rodzice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzice współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia uczniów, 2. Mają prawo do poznania zadań i zamierzeń dydaktyczno-wychowawczych w danej klasie i szkole, 3. Dbają o realizację obowiązku szkolnego swoich dzieci, 4. Powinni zadbać o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez swoje dzieci. 5. Angażują się w proces dydaktyczno-wychowawczo- opiekuńczy i współpracują przy działaniach prowadzonych przez nauczycieli.
Pozostali pracownicy szkoły	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspomagają działania w/w osób, 2. Dbają o poczucie bezpieczeństwa uczniów, 3. Reagują w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych.

V. Formy i sposoby realizacji.

1. Udział w akcjach, programach, konkursach edukacyjnych, profilaktycznych, prozdrowotnych.
2. Organizacja akcji charytatywnych, kiermasze twórczości artystycznej uczniów.
3. Lekcje wychowawcze, przedmiotowe prowadzone z wykorzystaniem różnorodnych metod aktywizujących..
4. Zajęcia integracyjne i wychowawcze prowadzone przez nauczycieli.
5. Zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów.
6. Gazetki ściennie.
7. Procedury i regulaminy szkolne.
8. Spotkanie ze specjalistami z różnych dziedzin.
9. Doskonalenie zawodowe dla nauczycieli.

VI. Treści i działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym

Lp.	Obszar działalności wychowawczo-profilaktycznej	Sposoby realizacji i osiągnięcia celów	Osoby odpowiedzialne
1. ZDROWIE - edukacja zdrowotna			

a)	Kształtowanie postaw prozdrowotnych i ekologicznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie i wdrażanie uczniom potrzeby dbałości o zdrowie, higienę osobistą, wygląd zewnętrzny, higienę miejsc nauki i pracy oraz kondycję fizyczną. 2. Propagowanie zdrowego trybu życia poprzez wyrabianie właściwych nawyków żywieniowych. 3. Kształtowanie nawyków i umiejętności zdrowego i kulturalnego wykorzystania czasu wolnego, uświadamianie korzyści płynących z aktywności fizycznej. 4. Propagowanie ekologicznego stylu życia – włączanie uczniów do działań służących poprawie stanu środowiska w skali lokalnej i regionalnej. 5. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego i jego ochronę. 	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy
b)	Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia, jako najważniejszych wartości.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie skali zagrożeń współczesnego świata - choroby cywilizacyjne, dostarczanie wiedzy o mechanizmach uzależnień i zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, leków, dopalaczy, nowych substancji psychoaktywnych. 2. Zaznajomienie uczniów z pozytywnymi stronami szczepień profilaktycznych jako przejaw odpowiedzialności za swoje zdrowie oraz zdrowie innych – profilaktyka leczenia chorób przewlekłych, zakaźnych, nowotworowych. 3. Uświadamianie konieczności i kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy. 4. Zaznajamianie uczniów z terminologią pojęć: transplantacja, przeszczep, dializa, transfuzji krwi oraz z ich znaczeniem w życiu człowieka. 	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy grup, pedagog
c)	Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwzględnianie w planach pracy i realizacja tematów poświęconych zdrowiu psychicznemu – zjawisko stresu, pojęcie hejtu i konsekwencje jego stosowania. 2. Zapoznanie się ze sposobami radzenia sobie ze stresem, z problemami wieku dorastania. 3. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania emocji u siebie i innych i uczenie radzenia sobie a nimi. 4. Prowadzenie działań mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom od środków masowego przekazu (tv, Internet, gry komputerowe, telefon). 	Nauczyciele, wychowawcy grup, pedagog, psycholog
2. RELACJE - kształtowanie postaw społecznych			
a)	Zaspokajanie potrzeb emocjonalno – społecznych uczniów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integracja w zespołach klasowych i grupowych, wzmacnianie poczucia przynależności do społeczności szkolnej. 2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w zespole oraz przestrzegania obowiązujących norm, tworzenie klimatu wzajemnego poszanowania, tolerancji i akceptacji. 3. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb i umiejętności odmawiania, respektowanie potrzeb i praw własnych oraz innych ludzi, doskonalenie umiejętności aktywnego słuchania i komunikacji, nawiązywanie właściwych relacji z płcią przeciwną. 4. Uświadamianie znaczenia uczuć i emocji w rozwiązywaniu problemów, uczenie rozwiązywania konfliktów przez kompromis, bez przemocy. 	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy, z-ca dyrektora, pedagog, wszyscy pracownicy

		5. Kształtowanie właściwych postaw i zachowań w okresie dojrzewania – seksualność i zachowania o podłożu seksualnym.	
B)	Rozwijanie świadomości w pełnieniu zadań i ról społecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie uczniom wielkiej wartości wspólnot takiej jak: rodzina, środowisko lokalne i ojczyzna oraz obowiązków wobec nich. 2. Kształtowanie postaw prorodzinnych, rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. 3. Zapoznanie uczniów z właściwymi relacjami w rodzinie, uświadamianie rangi rodziny w społeczeństwie wynikających z tradycji i wymagań współczesnej cywilizacji. 4. Wdrażanie do samorządności, uczenie pełnienia określonych ról społecznych poprzez udział w pracach Samorządu Uczniowskiego, Rady wychowanków w opiece całodobowej i w działaniach na rzecz ośrodka. 5. Kształtowanie postaw obywatelskich, wdrażanie do przestrzegania społecznie przyjętych norm zachowań, ukazywanie skutków niewłaściwego zachowania. 	Wszyscy nauczyciele, pedagog, psycholog
c)	Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmacnianie pozytywnego obrazu samego siebie, kształtowanie i podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez udział w życiu ośrodka. 2. Wzbogacanie wiedzy o otaczającym świecie, zdobywanie nowych doświadczeń na miarę indywidualnych możliwości każdego ucznia. 3. Przekazywanie wiedzy o zakresie działania instytucji rynku pracy i formach wsparcia oraz instytucji i organizacji wspierających osoby niepełnosprawne. 4. Przygotowanie do uzyskania kwalifikacji zawodowych i podjęcia aktywności zawodowej – poznawanie specyfiki, wymagań i uwarunkowań danego zawodu, spotkania z doradcą zawodowym, korzystanie z różnych źródeł informacji. 5. Dokonanie rozeznania w miejscowym rynku pracy dot. możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych i przygotowanie tej grupy wychowanków do podejmowania zatrudnienia, przekazywanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy oraz dopełniania formalności. 	Nauczyciele, doradca zawodowy, pedagog
3. KULTURA- wartości, normy i wzory zachowań			
a)	Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie indywidualnych możliwości uczniów, rozwijanie ciekawości poznawczej, nabywanie wiadomości, rozszerzanie zainteresowań i zdolności. 2. Wdrażanie do planowej i systematycznej nauki, wyrabianie odpowiedzialności w spełnianiu zadań szkolnych, rozwijanie umiejętności stawiania sobie celów i osiągania ich. 2. Poznanie zasad efektywnej nauki i rozwijanie umiejętności autoprezentacji. 3. Stworzenie okazji do odnoszenia przez uczniów mniejszych lub większych sukcesów i rozwijania swoich zainteresowań: umożliwienie prezentacji dorobku uczniów na forum szkoły, lokalnego 	Nauczyciele, wychowawcy klas /grup, psycholog, pedagog, wszyscy pracownicy

		<p>środowiska.</p> <p>4. Ukazywanie pracy, jako wartości pozytywnie kształtującej osobowość człowieka, uczenie szacunku do pracy i osób, które ją wykonują.</p> <p>5. Zachęcanie do sumiennego pełnienia obowiązków klasowych i grupowych, rozwijanie pracowitości, odpowiedzialności, obowiązkowości, prawdomówności, rzetelności i wytrwałości.</p> <p>6. Rozwijanie podstawowych i przekrojowych umiejętności uczniów z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych, min. W ramach programu „Laboratoria przyszłości”.</p> <p>7. Kształtowanie umiejętności celowego korzystania z nośników informacji – telewizja, Internet, portale, telefony komórkowe, gry internetowe.</p>	
b)	Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca	<p>1. Propagowanie zasad kulturalnego zachowania się w ośrodku i poza nim poprzez przykład osobowy, rozmowy: używania zwrotów grzecznościowych, kulturalnego odnoszenie się do innych, umiejętności słuchania i uczestniczenia w rozmowie, umiejętności zachowania się podczas spożywania posiłków.</p> <p>2. Prezentowanie różnorodnych modeli zachowań w zależności od miejsca, sytuacji i okoliczności, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się, modelowanie zasad dobrego zachowania w miejscach przebywania.</p> <p>3. Poszerzanie świadomości prawnej – poznanie regulaminów i procedur oraz praw i obowiązków członków danej społeczności, rozwijanie świadomości konsekwencji prawnych ich niestosowania.</p> <p>4. Eliminowanie zachowań niepożądanych poprzez stosowanie procedur szkolnych, wdrażanie do respektowania obowiązującego prawa wewnątrzszkolnego, odwoływanie się do zapisów w Statucie dotyczących sposobów zachowania się i noszenia stroju galowego.</p> <p>5. Konsekwentnie egzekwować ustalone w szkole normy i zasady zachowania, w tym używanie telefonów komórkowych.</p>	Psycholog, pedagog, nauczyciele i wychowawcy grup
c)	Umacnianie więzi ze społecznością lokalną	<p>1. Pogłębianie wiedzy na temat regionu, kultury i tradycji, uczestniczenie w ważnych wydarzeniach.</p> <p>2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności - organizacja wolontariatu.</p> <p>3. Zachęcanie do wykonywania prac użytecznych na rzecz ośrodka i środowiska lokalnego.</p>	Nauczyciele i wychowawcy grup, pedagog
e)	Kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego: tradycji, historii, symboli, świąt narodowych.	<p>1. Upowszechnianie obrzędowości szkolnej, kultywowanie tradycji narodowych i regionalnych – rozwijanie uczuć patriotycznych.</p> <p>2. Budowanie samoświadomości dotyczącej postawy szacunku wobec symboli narodowych, religijnych oraz zwyczajów i tradycji.</p> <p>3. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze, poznawanie dziedzictwa kultury narodowej w perspektywie kultury europejskiej i światowej.</p>	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy grup

4. BEZPIECZEŃSTWO- profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

a)	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa - ochrona przed zagrożeniami	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja tematyki związanej z ruchem drogowym - wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa - bezpieczne funkcjonowanie ucznia w ruchu drogowym. 2. Kształtowanie zachowań podczas sytuacji zagrażających życiu – ewakuacja, przestrzeganie zasad BHP i przeciwpożarowych. 3. Analizowanie nagrań monitoringu wizyjnego w sytuacjach kryzysowych. 4. Zapoznanie ze sposobami bezpiecznego i ciekawego spędzania wolnego czasu, angażowanie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań. 5. Wdrażanie do przestrzegania procedur i regulaminów obowiązujących na terenie placówki 6. Uświadomienie zagrożeń wynikających ze stosowania różnego rodzaju używek /tj. alkohol, nikotyna, dopalacze, substancje psychoaktywne, narkotyki/. 	Wszyscy nauczyciele, pracownicy, pedagog, psycholog, dyrektor, z-ca dyrektora.
b)	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwrażliwienie uczniów na potrzeby drugiego człowieka - rozwijanie empatii oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów poprzez pogadanki, dyskusje, indywidualne rozmowy. 2. Przekazywanie wiedzy dotyczącej tolerancji, postawy asertywnej, empatii oraz rozwijanie umiejętności negocjowania w sytuacjach konfliktu. 3. Poznanie negatywnego wpływu agresji słownej i czynnej oraz przemocy. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi. 4. Prowadzenie profilaktycznych zajęć warsztatowych w klasach i grupach pod kątem odreagowania napięć, dowartościowania uczniów, przeciwdziałaniu agresji w grupie rówieśniczej, udzielanie indywidualnych porad i pomocy w eliminowaniu napięć i rozwiązywaniu problemów osobistych. 6. Poznanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach problemowych, doskonalenie rozpoznawania trudnych zachowań i radzenia sobie z nimi, budowanie atmosfery i zrozumienia w sytuacji problemowej. 6. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu - podstawy negocjacji i mediacji. 	Wszyscy nauczyciele, pracownicy, pedagog, psycholog, dyrektor, z-ca dyrektora
c)	Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzić działania z zakresu cyberprzemocy i profilaktyki przemocy i agresji. 2. Rozpoznawanie symptomów uzależnienia od komputera, Internetu, telewizji, telefonu komórkowego. 3. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. 4. Przekazywanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych. 5. Uświadomienie konsekwencji rozpowszechniania danych wrażliwych. 6. Zapoznanie uczniów z regulaminem monitoringu wizyjnego. 	Wszyscy n-le, pracownicy, pedagog, psycholog, inspektor ochrony danych

Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo- profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- Obserwacja zachowania uczniów i analiza wyników zachowania po klasyfikacji półrocznej i rocznej;
- Obserwacja dokonań uczniów;
- Ankiety skierowane do nauczycieli, rodziców, uczniów.

Analiza wniosków zespołów działających w ramach rady pedagogicznej po każdym roku szkolnym;
Rozmowy: z rodzicami, wychowawcami klas i grup, z uczniami.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta,
- obserwacja,
- analiza dokumentacji szkolnej.

Kryteria efektywności

Uczeń:

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są podatni oddziaływaniom tego programu.

Nauczyciele:

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo- Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go obowiązkowo przy realizacji klasowych planów pracy, a nauczyciele wychowawcy w opiece całodobowej- w miesięcznych planach pracy.

Rodzice:

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

Podsumowanie

Opracowany Program uwzględnia wyniki ewaluacji programu, przeprowadzonej w czerwcu 2023 r. przez zespół specjalistów; diagnozę w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych przeprowadzoną we wrześniu 2023 roku, opracowaną przez zespół matematyczno-przyrodniczy.